

A Hovawart EbFAJTA Tenyésztői VIZSGA szabályzata

A tenésszemle a fajta tenyésztési programjának meghatározó eleme. A tenésztörvény ad alkalmat arra, hogy egy évben minimum kétszer megrendezésre kerüljön egy olyan vizsga, melyen azonos, objektív mércével vizsgáljuk az leendő tenésztörvényedek képességeit.

A tenésztörvényvizsga alapján történik a tenésztörvényi engedélyek kiadása, általuk megítélhető a fajta tenésztörvényezésének adott színvonala, a különböző évek összehasonlításával pedig a tenésztörvényi munka előrehaladása, vagy hanyatlása is lemérhető.

12 hónapos kortól fiatalkutya-vizsgát tartunk, mely a tenésztörvényvizsgához igen hasonló lefutású vizsga, mintegy a tenésztörvényvizsga előkészítése, ahol a gazda megismerkedhet kutyája képességeit egy valószínű vizsgahelyzetben. A sikeres fiatalkutya-vizsga a tenésztörvényvizsga előfeltétele. A fiatalkutya-vizsgán sikerült és nem sikerült eredmény érhető el.

Ezzel lehetőség nyílik arra, hogy nagyjából egyidős, fiatal állatokat hasonlítsunk össze. Hosszútávon ezek a bírálatok előre jelzik az állomány minőségi változásának irányát, valamint nagyságát és támpontot adhatnak a további tenésztörvényi munkához.

Minden tenésztörvényvizsgán három tagú Bírálati Bizottság bírál, melynek tagjai közösen tevékenykednek. A bizottság egy az Egyesület által fajtában elfogadott FCI elismertséggel rendelkező küllembíróból, egy az előzőek szerint elismert munkabíróból (teljesítménybíró), valamint az Egyesület Tenésztörvényi Bizottságának egy tagjából áll. Ezen kívül a tulajdonságok bírálatánál 1 fő szakképzett (pl. kutyakiképző) segéd biztosítása szükséges. 8-10 fő segítő szükséges minden pályához.

Mindkét elismert bírót mellé az Egyesület egy-egy írnokot biztosít, akik a pontozólapon rögzítik a bírók által adott pontokat, minősítéseket, majd szükség esetén összesítik azokat.

Tenyésszemle szabályzat

Írta: Pálné Tóth Erika

2014. március 11. kedd, 09:27 - Módosítás: 2023. július 04. kedd, 14:33

A tenyésztővizsgákon nemenként külön csoportban, de azonos módon kell bírálni.

A tenyésztővizsga megrendezéséhez minimum 5 kutyának kell indulni, erre a rendezvény előtt a megadott határidőig jelentkezni kell.

A tenyésztővizsgán való részvétel feltételei:

- FCI által is elismert, eredeti származási lap,
- sikeres Fiatalkutya vizsga
- a 20 hónapos kornál fiatalabb, tenyésztési kívánt egyedeknél a Tenyésztői Bizottság ez irányú előzetes engedélye,
- egyedi azonosíthatóság chip megléte,
- érvényes oltási igazolás,
- Felülbélyegzett származási lapú tenyésztési kívánt egyedeknél a Tenyésztői Bizottság ez irányú engedélye

A tenyésztési engedély megadásának alapfeltételei:

- Sikeres fiatalkutya-vizsga
- Két FCI kiállításon szukáknál legalább Nagyon Jó, kanoknak kitűnő minősítés különböző bírónál,
- Egyesület által elfogadott HD szűrési eredmény (HD-A mentes, vagy HD-B majdnem mentes eredmény)

További feltételek:

- a Tenyésztési Szabályzat 5.2. pontjában rögzített határok, valamint
- ugyanezen szabályzat 6.6. pontjában leírt tartási körülmények megléte.

A tenyészvizsga három fő részből áll (A, küllemi bírálat, B, wezen megítélése, C, védekezés készsége) tevődik össze, melyek külön-külön több részbírálatból állnak. A tenyészvizsga végeredményét a három fő rész együttes eredménye adja.

A tenyészvizsga alapján az alábbi minősítés érhető el:

1.2. Tenyészthető,

3. Tenyésztésből kizárt,
4. Tenyészvizsgára visszahívott

Tenyészthető minősítést kap az a kutya, aki a vizsga követelményeinek megfelelt.

Tenyésztésből kizárt minősítést kap az a kutya, aki a vizsga egy részfeladatán vagy egyes részfeladatain elégtelen minősítést ért el, és a vizsgabizottság úgy látja, javulására nincs remény. Elsősorban anatómiai rendellenességek meglétekor javasoljuk ezt a minősítést, amikor a standardban súlyos, tenyésztésből kizáró hibának minősített hiba található az egyeden.

Tenyészvizsgára visszahívott minősítést kaphat az a kutya, akinek ezen a vizsgán mutatott teljesítménye nem felel meg az elvárásoknak, de a vizsgáló bizottság véleménye alapján remény van javulására. Elsősorban a wezen és a védekező készség elégtelen vizsgarészeinek esetén javasoljuk, de egyes anatómiai hiányosságok esetén is adható, amennyiben várható, hogy pl. az életkor előrehaladtával a hiba vagy hiányosság javulni fog. Tenyészvizsgára visszahívott egyed a következő tenyészvizsgán újra indulhat.

A „Tenyészvizsga bírálati lap” eredeti példányát a tulajdonos kapja meg a másolati példánya az Egyesület irattárába kerül. (melléklet bírálati lap)

Magyarázat a fiatalkutya-vizsga és a tenyészvizsga követelményeihez és értékeléséhez

A RZV keretein belül lefolytatott vézen teszt különböző szituációkban vizsgálja a kutyák aktivitását, félelemérzetét illetve az agresszivitását, valamint a stressz-legyőző stratégiáikat. Eme legutolsó pont mai világunkban egyértelmű követelmény, tekintve, hogy kutyánkat emberekkel történő programokba és aktivitásokba akarjuk magunkkal vinni. A hováwart már rég nem csak az a kutya, aki az udvart őrzi, hanem gazdája mellett minden életszituációban tudnia kell helyt állni.

Ehhez konfliktus megoldási képességre, a feszültség levezetésének képességére és kiegyensúlyozott szociális magatartásra van szükség.

A magatartásteszt nagy hangsúlyt fektet arra a képességre, hogy a kutya stressz alatt is képes legyen játszani. A kutya csak akkor játszik, ha arra szabad tere (kapacitása) van. Ha a kutya az adott vizsgaszituációban / utána játszik, ez azt mutatja, hogy a stressz nem volt túlzott számára. A játéknak ezenkívül fontos szerepe van a szociális kapcsolatok fejlesztésében, magas motivációs értéke van képességek fejlesztésekor és kiváló módszer a feszültségek levezetésére.

Továbbiakban megkívánja a vézen teszt a kutyától, hogy bizonyos szituációkban kíváncsisággal reagáljon, és ezzel a félelemérzetét vagy a védekező-ösztönét legyőzze. Ez a kíváncsiság képessé teszi a kutyát arra, hogy ismeretlen vagy éppenséggel félelmet keltő szituációkkal szembesüljön és azokat pozitívan oldja meg. Az a kutya, akiben a kíváncsiság nem dolgozik, a környezet ingereire félénkséggel vagy védekező-agresszivitással fog reagálni. Egy magas ingerküszöb a félelem és az agresszió ingereivel szemben elengedhetetlen a mai világ kutyája számára. Mi aktív és kíváncsi kutyát szeretnénk, akinek magas ingerküszöbe nem egy flegmatikus temperamentumon nyugszik.

Bátorságpróba (a védekezés készsége). Itt azt kívánjuk meg a kutyától, hogy egy fenyegetően közeledő segéddel szemben elhárító-védekező, zsákmányoló reakciót mutasson. Egy passzív viselkedés vagy félős visszahúzódás nem kívánatos.

Gyakran mondják erre, hogy egy passzívan viselkedő kutya tulajdonképpen a szociálisabb és nyugodtabb. Sokan ugyanis nincsenek tisztában azzal, hogy ilyenkor a kutya nem kiegyensúlyozottan és félelem nélkül reagál a fenyegető segédre, hanem sokkal inkább egy kifejezett elkerülő-viselkedést produkál.

A hováwart mint munkakutya képes kell legyen, hogy bizonyos szituációkban képes legyen aktív konfliktusmegoldó stratégiákat alkalmazni.

Magyarázat a wesen bírálati laphoz

Az első oszlopban T= az a tenyésztendő; a második oszlopban a TJ= tenyésztésre javasolt; a harmadik oszlopban NT= nem tenyésztendő.

Ha egy eredmény is a nem tenyésztendő oszlopba kerül akkor meg kell szakítani a vizsgát és a kutya nem ment át (kivétel a 4. feladatnál zsákmányoló ösztön idegen nélkül)

A bírálati lapon az üresen hagyott mezőkbe kell a bírónak x-et rakni a megadottak szerint, amennyiben hozzáfűzni valója van, azt írja hozzá.

A tenyészvizsga 2 fő részből áll a küllem és wesen vizsgálat. A kutyát a tulajdonos (felvezető vagy segítő) egy 10 m hosszú pórázon tartja a feladatok előtt bírói utasításra el kell engedni a pórázt, elengedett pórázzal kell a feladatokat befejezni. A póráz, fogása csak a feladatok között mintha egy séta lenne. A gazda nem beszélhet a kutyához a kutya természetes viselkedésére vagyunk kíváncsiak. Ha a kutya valamelyik feladat alatt olyan hatás alá kerül, hogy rémült vagy nagyon agresszív akkor azonnal abba kell hagyni a vizsgát.

1, Pont a kutya viselkedése a küllemvizsgálat alatt.

2. Pont a gazda játszik a kutyával a saját játékkal majd a játékot nem adja oda a kutyának hanem beledobja egy nagy kupac műanyag palackok közé, a kutyának magabiztosan kell érte menni ne zavarja a zaj, lehetőleg minél gyorsabban fogja meg és hozza ki a játékot a felvezetőnek.

3. pont Zsákmányoló ösztön idegennel

A gazda elkezd a játékot a „hurkával” majd az nem adja oda a kutyának hanem a segédnek

dobja és a segéd vissza a gazdának majd újra a segédnek igyekezni minél jobban felkelteni a kutya érdeklődését, a kutyanak a segédtől el kell venni a „hurkát”. A segéd 2x dobja vissza a hurkát.

- a gazda fogja a kutyát a nyakörvénel majd a segéd elfut kitarva a „hurkát” a kutyanak el kell vennie tőle.

4. pont Zsákmányoló ösztön idegen nélkül a földön egy feltűnő rongyot húzunk kötélen és ezt a kutyanak követni kellene. Ennél a feladatnál ha a kutya közömbös vagy nem követi akkor sem bukik meg mehet tovább.

5. pont Viselkedés embercsoporttal szemben a gazda beáll egy ember csoportba (a gazdát körbeveszik és a gazda felé fordulnak) és a kutya hívásra bemegy a gazda után, amikor a kutya közelít a csoporthoz akkor a csoport tagok a kutya felé fordulnak.

6. pont Viselkedés hanghatásokra a sétáló kutya mellett 3m-re (fiatal esetében 5m-re) leesik egy vaslapra lánc, lehetőleg úgy legyen elhelyezve, hogy a kutya ne lássa előre. A leesett láncot a kutya nézze meg oda kell mennie ha magától nem, akár akkor itt szólhat neki a gazda mutasson a láncra. Akkor mehet tovább ha a kutya oda ment és megszagolta.

7.pont Lövéspróba a bíró jelzésére a sétáló kutya mellett 2 lövés Amelyik kutya a lövésre elmenekül vagy agresszívvá válik azt nem megfelelő viselkedés meg kell szakítani a vizsgát

8. pont magatartás egy különösen viselkedő személlyel szemben szembejön egy esőkabátos, kalapos napszemüveges ember, aki érdekesen viselkedik (cikkcakkban megy, leguggol, feláll stb...) majd megáll és lefelé néz majd a kutyanak és gazdának bírói utasításra oda kell menni, a gazda elveszi a napszemüveget és kezét fog a gombásszal és a kutyanak meg kell szagolni az idegent.

9. pont Optikai ingerre való reakció a szánkón lévő babát húzzák a kutyával szembe majd megáll, bírói utasításra a kutyanak és a gazdának oda kell menni, szemből és megnézni megszimatolni. Lehetőleg itt is úgy legyen a pálya felépítve, hogy a kutya ne a szánhúzót nézze

Tenyészszemle szabályzat

Írta: Pálné Tóth Erika

2014. március 11. kedd, 09:27 - Módosítás: 2023. július 04. kedd, 14:33

ő ne legyen zavaró helyen. A feladat akkor sikeres, ha a kutya megszagolja szemből a babát.

10.pont Optikai ingerre való reakció a sétáló kutya mellett 3m-re (fiatal esetében 5m-re) felbukkan egy ember nagyságú „baba” a kutyának oda kell menni, megnézni és megszagolni.

11.pont Terheléspróba (**CSAK TENYÉSZVIZSGÁN!**) a kutya itt rövid pórázon áll a gazdával majd szemből fenyegetően jön a segéd egy bottal lassan, 5m-nél és 2 m-nél hirtelen felemelt bottal közelebb fut, majd félkörösen elszalad. A kutyának védekezni kell, nem menekülhet el és ne álljon közönyösen sem.

12. pont Közömbösségi próba a segéd beáll egy embercsoportba és az elengedett kutyát a gazda behívja a csoportba.

13.pont Játék a kutyával a gazda játszik a saját játékkal a kutyával.

Kérdések, bizonytalanságok esetén kérjük fordulj a Vezetőséghez ill. a Tenyésztési Bizottság tagjaihoz, ők szívesen szolgálnak széleskörű tájékoztatással.

A tenyészvizsgát bemutató, képekkel is [illusztrált oldal](#) .

Módosítás :2023.03.18 -közgyűlési szavazás alapján.